

**PROCEDURY ZACHOWANIA W SYTUACJACH
KRYZYSOWYCH I NADZWYCZAJNYCH
DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA UCZNIÓW
W SZKOLE
W
TECHNIKUM NR 3
im. Bohaterów Szarży pod Krojantami
w CHOJNICACH**

Chojnice, 22.05.2019 r.

PROCEDURY ZACHOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH I NADZWYCZAJNYCH DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA UCZNIÓW W SZKOLE W TECHNIKUM NR 3 W CHOJNICACH

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel podejmuje następujące działania

1. Przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.

2. Wychowawca:

- informuje pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły,
- wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia, przekazuje uzyskaną informację, przeprowadza w ich obecności rozmowę z uczniem.

W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zmiany zachowania, a rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do placówki specjalistycznej.

3. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a przejawy demoralizacji trwają nadal, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia sąd rodzinny lub policję. Podobne działania podejmuje szkoła w sytuacji, gdy wykorzystywała już wszystkie dostępne środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów.

4. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub udziału w działalności grup przestępczych przez ucznia który ukończył 17 lat (art.304 §2 kodeksu karnego), dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji powiadamia niezwłocznie prokuratora, lub policję.

II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń, będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków, podejmuje następujące działania

1. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale nie pozostawia go samego.

2. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego.

3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu zdrowia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.

4. Zawiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.

W przypadku odmowy ze strony rodziców/opiekunów, o pozostaniu ucznia w szkole, czy też przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia, bądź też przekazania go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.

5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjęcia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.

6. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stężenie we krwi pow. 0,5 promila alkoholu lub w wydychanym powietrzu pow. 0,25 mg alkoholu w dm³) policja może przewieźć go do izby wytrzeźwień,

albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych, na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie 24 godziny). O tym fakcie zawiadamia się rodziców \opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

7. Jeśli powtarzają się przypadki, w których uczeń przed ukończeniem 18 lat znajduje się na terenie szkoły pod wpływem narkotyków lub alkoholu, dyrektor szkoły obligatoryjnie powiadamia policję (specjalistę ds. nieletnich) lub sąd rodzinny.

W przypadku, gdy uczeń po ukończeniu 17 lat spożywa na terenie szkoły alkohol (wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi), należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

III. Jeśli nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk, podejmuje następujące działania

1. Zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji. Jeśli to możliwe, próbuje ustalić, do kogo należy znaleziona substancja.

2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa policję.

3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, podejmuje następujące działania

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość plecaka szkolnego oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania.

2. Nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców \opiekunów wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. Gdy uczeń mimo wezwania odmawia przekazania nauczycielowi substancji i odmawia pokazania zawartości plecaka, dyrektor szkoły wzywa policję, która dokona odpowiednich czynności.

4. Jeśli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel zabezpiecza ją i bezzwłocznie przekazuje do jednostki policji. Jednocześnie ustala od kogo uczeń nabył tę substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu

w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego. Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

V. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (jeśli jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu.
4. Powiadomienie rodziców ucznia – sprawcy.
5. Niezwłocznie powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała), lub gdy sprawca nie jest uczniem tej szkoły, a jego tożsamość nie jest znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.

VI. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia – ofiary czynu karalnego

1. Udzielenie pierwszej pomocy przedlekarskiej, bądź zapewnienie udzielenia jej poprzez wezwanie lekarza.
2. Niezwłocznie powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadamianie rodziców ucznia.
4. Wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności, ewentualnie świadków zdarzenia.

VII. Postępowanie nauczyciela w przypadku znalezienia na terenie szkoły innych niebezpiecznych materiałów (broni, materiałów wybuchowych, substancji chemicznych itp.)

1. Uniemożliwienie dostępu do znalezionych środków uczniom i osobom postronnym.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły.

Dyrektor podejmuje działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa przebywającym na terenie szkoły uczniom i innym osobom.

- w razie potrzeby wzywa policję.
- podejmuje ewentualną decyzję o ewakuacji osób i mienia.

VIII . Postępowanie nauczyciela w przypadku zagrożenia pożarowego zaistniałego na terenie placówki

W tym przypadku nauczyciele i inni pracownicy szkoły postępują zgodnie z zatwierdzoną przez dyrektora instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.

IX. Postępowanie wobec ucznia wagarującego

1. Wychowawcy klas raz w tygodniu zobowiązani są do monitorowania frekwencji swoich uczniów w dzienniku elektronicznym. Przynajmniej raz w miesiącu analizują frekwencję uczniów, szczególnie wagarujących.

2. Po każdej nieusprawiedliwionej nieobecności wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę wyjaśniającą.

3. Ciągła, co najmniej dwutygodniowa, nieusprawiedliwiona nieobecność lub uczęszczanie na jedynie wybrane przedmioty powoduje poinformowanie rodziców o sytuacji ucznia i wyjaśnienie jej.

4. Dłuższe, nagminne opuszczanie lekcji powoduje poinformowanie o sytuacji pedagoga szkolnego w celu ustalenia przyczyny oraz przeprowadzenie rozmowy z rodzicami w obecności pedagoga szkolnego (zawarcie kontraktu określającego warunki poprawy frekwencji na zajęciach, ewentualnie skierowanie do PPP w celu diagnozy trudności).

5. Wychowawca informuje rodziców o potrzebie podpisywania dokonywanych wpisów o wagarach i ucieczkach z lekcji.

6. W przypadku braku zainteresowania ze strony rodziców wychowawca informuje dyrektora szkoły o: skali problemu ucznia, podjętych przez siebie działaniach i efektach, sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia oraz dyrektor wysyła upomnienie do rodziców.

7. Bezskuteczne wysłanie upomnienia do rodziców i brak reakcji na działania, powoduje skierowanie wniosku do Urzędu Miasta w Chojnicach o karę administracyjną oraz informację do Sądu Rodzinnego o zbadanie sytuacji rodzinnej (w przypadku uczniów nieletnich).

8. Uczeń liceum, który nagminnie wagaruje, jest nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionych nieobecności.

9. W przypadku wyeliminowania problemu uczeń powinien być nagrodzony np.: pochwałą do rodziców, na forum klasy, oceną z zachowania.

X. Postępowanie w przypadku braku współpracy z rodzicami ucznia sprawującego problemy wychowawcze

1. Pedagog szkolny wspomaga wychowawcę w nawiązywaniu współpracy z rodzicami.

2. W przypadku braku współpracy lub nie stawienia się rodziców do szkoły na pisemne wezwanie, wychowawca powiadamia dyrektora szkoły.

3. Jeśli nadal napływają informacje o przejawach demoralizacji ucznia, dyrektor może powiadomić Sąd Rodzinny lub policję (jeśli uczeń nie ukończył 18 lat).

XI. Postępowanie wobec osoby obcej na terenie szkoły

1. Przez osobę obcą należy rozumieć każdego, kto aktualnie nie jest uczniem lub pracownikiem szkoły.
2. Każdy pracownik ma prawo żądać informacji od osoby obcej o celu pobytu.
3. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, każdy pracownik może zażądać od niej opuszczenia budynku szkolnego.
4. Przy odmowie wyjścia należy wezwać pomoc. W razie potrzeby wezwać policję.

XII. Postępowanie pracowników niepedagogicznych w sytuacji, gdy są świadkami niezgodnego ze statutem szkoły zachowania ucznia

1. Każdy pracownik szkoły ma prawo i obowiązek zwrócić uwagę uczniowi, który zachowuje się niezgodnie z zasadami przyjętymi w szkole.
2. O zaistniałej sytuacji informuje wychowawcę, pedagoga lub innego nauczyciela. W przypadkach uzasadnionych informuje dyrektora szkoły.

XIII. Postępowanie dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole

1. Funkcjonariusz Policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje się legitymacją służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje dyrektora o zamiarze zatrzymania ucznia .
4. Pedagog szkolny lub nauczyciel sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.
5. Policja informuje rodziców nieletniego, opiekunów prawnych o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
6. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
7. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza wychowawcę, nauczyciela lub pedagoga szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w szkole lub

w jednostce policji.

8. Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom lub opiekunowi prawnemu. W przypadku, gdy czynności wykonywane są w obecności pedagoga szkolnego, po ich zakończeniu policja odwozi ich do szkoły lub miejsca zamieszkania

9. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policijnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców, pedagoga szkolnego.

10. Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego - ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję nie nagłaśniając sprawy.

Naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych - art.4 §1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304Kpk).

XIV. Procedura postępowania dyrektora lub pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie placówki oświatowej.

1. Podstawy prawne:

a) „Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, szczególnie naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używania alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierzędu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych, ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, policji lub innego właściwego organu”

b) „Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub policję”

c) „Instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu”

2. Podstawowe czynności dla dyrektora lub pedagoga szkolnego:

a) Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu) zapewnić dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków, o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym. Odnotować personalia uczestników i świadków, godzinę zgłoszenia oraz zawiadomić niezwłocznie policję

b) Zapewnić, w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym

c) Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji:

- Jeżeli uczeń podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków uwiarygodnić informacje

- Sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych jego uczestników

- W rozmowie z pokrzywdzonym ustalić liczbę sprawców i ich dane personalne

- Nie nagłaśniać zdarzenia

d) W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, zatrzymać do czasu przybycia policji ofiarę przestępstwa i jego sprawcę (ów):

- Konieczność zatrzymania może wynikać z faktu zakończenia przez nich zajęć szkolnych bądź próby ucieczki, ukrycia skradzionych przedmiotów. O fakcie zatrzymania bezwzględnie należy powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych. Nie należy zatrzymywać na „siłę” sprawcy czynu, ale w ramach swojego autorytetu spowodować, by pozostał pod opieką pedagoga szkolnego, wychowawcy klasy lub nauczyciela w oddzielnym pomieszczeniu do chwili przybycia policji. Jeżeli sprawców jest kilku w miarę możliwości należy umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach:

- Ofiarę należy odizolować od sprawców

e) W przypadku odnalezienia rzeczy pochodzących z przestępstwa lub służących do popełnienia przestępstwa należy je zabezpieczyć

f) Wykonać ewentualne czynności przez przejmującego sprawę policjanta

3. Zakazy:

a) Nie należy „na własną rękę” konfrontować uczestników zdarzenia, dążyć do pojednania itp.

b) Bezwzględnie nie należy dokonywać przeszukania teczek, toreb, kieszeni

XV. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia przestępstwa ściganego na wniosek pokrzywdzonego na terenie szkoły.

1. Ściganie na wniosek pokrzywdzonego - w tym przypadku wszczęcie postępowania przez policję uzależnione jest od woli pokrzywdzonego. W przypadku tych kategorii przestępstw pokrzywdzony składa wniosek do protokołu, a po jego złożeniu przestępstwo ścigane jest tak, jak z urzędu. Wycofanie przez pokrzywdzonego wniosku o ściganie jest bezskuteczne.

2. Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu) zapewnić dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków (o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym).

3. Odnotować godzinę zgłoszenia oraz zapytać o przyczynę ewentualnej zwłoki w podaniu tej informacji.

4. Zapewnić w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.

5. Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji, w tym:

a) jeżeli uczeń podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków uwiarygodnić informację

b) sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych jego uczestników

c) nie nagłaśniać zdarzenia

6. Powiadomić rodziców lub opiekunów dziecka pokrzywdzonego, zrelacjonować im zdarzenie i uzgodnić z nimi czy będą chcieli zgłosić sprawę policji

7. W przypadku odmowy złożenia wniosku o ściganie sprawców przez rodziców należy ich poinformować, jakie środki podejmie szkoła w stosunku do sprawców zdarzenia

8. Środki, jakie należy przedsięwziąć to między innymi:

a) w ramach uprawnień statutowych szkoła stosuje względem sprawcy zdarzenia środki przewidziane w statucie szkoły

b) w przypadku, gdy sprawca zdarzenia sprawiał wcześniej problemy i łamał normy społecznego zachowania, a zdarzenie którego się dopuścił nosi cechy postępującej demoralizacji, szkoła powinna sporządzić na tę okoliczność wystąpienie do sądu rodzinnego lub Policji

XVI. Procedura postępowania w przypadku zamachu samobójczego ucznia

1. Działania uprzedzające, zapobiegawcze:

a) omówienie problematyki na posiedzeniu Rady Pedagogicznej

b) upowszechnienie procedur przewidywania zamachów samobójczych

c) monitorowanie stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji

2. Działania interwencyjne:

a) ustal i potwierdź rodzaj zdarzenia

b) nie pozostawiaj ucznia samego

c) usuń wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru

d) bez rozgłosu przeprowadź ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce

e) zbierz wstępnie informacje o okolicznościach zdarzenia

f) wezwij pomoc (pogotowie, policję, straż) jeśli potrzeba

g) zadbaj, żeby interwencja służb przebiegała dyskretnie

h) towarzysz uczniowi - jesteś dla niego ważny

i) Zawiadom Dyрекcję Szkoły- Dyrekcja zawiadamia Wydział Edukacji UM

j) dokonaj szybkiej oceny zagrożeń, np. wg klucza:

Ryzyko umiarkowane: uczeń mówi o samobójstwie, nie mówi jak to zrobi, nie było wcześniejszych prób

Duże ryzyko: wystąpiły czynniki przedwypadkowe uczeń mówi jak to zrobi były wcześniejsze próby

Ekstremalne ryzyko: wystąpiły wskaźniki przedwypadkowe, uczeń dokonał samookaleczenia, podjął próbę nieudanego zamachu samobójczego lub inne działania zagrażające zdrowiu lub życiu

a) nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga szkolnego oraz psychologa i informuje o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka); w razie potrzeby podejmuje niezwłocznie działania w celu ratowania życia i zdrowia poszkodowanego w szczególności wzywa odpowiednie służby oraz zapewnienia w miarę możliwości opiekę psychologa

b) Wychowawca powiadamia rodziców/ opiekunów prawnych

c) Dyrekcja szkoły dokonuje wyboru priorytetów i ustala strategię działania uzależniając ją od oceny sytuacji

d) Chroni ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami stresującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.)

3. Działania naprawcze:

a) dokonaj diagnozy ryzyka ponowienia zamachu uwzględniając, że odratowana osoba ma nadal poważne kłopoty z radzeniem sobie z problemami życiowymi

b) bezwzględnie skonsultuj dalszą strategię z PPP lub placówką opieki zdrowotnej

c) podejmij próbę zmobilizowania rodziny, aby udzieliła wsparcia bliskiemu, zapewniła mu bezpieczeństwo, wzmocniła wzajemne więzi.

XVII. Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci ucznia (za wyjątkiem śmierci samobójczej):

1. Działania uprzedzające:

a) omówienie procedury postępowania na posiedzeniu Rady Pedagogicznej,

b) omówienie tematyki stresu, traumy, żałoby, reakcji typowych dla stresu pourazowego na forum Rady Pedagogicznej

2. Działania interwencyjne:

a) poinformuj nauczycieli, wychowawców

b) przypomnij zasady dyskusji z uczniami, uwzględniając elementy odreagowania - na godzinach wychowawczych, innych lekcjach,

c) poinformuj uczniów na forum klasy

d) stwórz możliwość uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych.

3. Działania naprawcze:

a) oceń potrzeby - monitoruj stan psychiczny uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwróć uwagę na uczniów, u których stwierdzasz szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji

b) skonsultuj sytuację z pedagogiem lub specjalistą z PPP

c) ułatw kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego

XVIII. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku konieczności zawiadomienia o śmierci ucznia:

1. Powiadomienie o śmierci zawsze powinno się odbywać „twarzą w twarz”.
2. Prawidłowe powiadomienie o śmierci musi spełnić następujące warunki.
 - a) dostarczyć niezbędne informacje
 - b) udzielić pierwszego wsparcia rodzinie
 - c) ochronić godność
 - d) okazać szacunek wobec ofiary jak i powiadamianej rodziny
3. Powiadomienie powinno odbyć się w czasie możliwie jak najkrótszym od ustalenia tożsamości ofiary i ustalenia tożsamości osób jej najbliższych.
4. Przed powiadomieniem należy zebrać informacje o relacjach ofiary z osobą powiadamianą, o stanie zdrowia osoby powiadamianej (zwłaszcza choroby serca, krążenia, cukrzyca itp.), które są istotne do przewidywania sposobu reakcji osoby powiadamianej. Osoby powiadamiane mogą reagować w sposób bardzo emocjonalny, mogą potrzebować pierwszej pomocy. Warto przygotować sobie wsparcie pogotowia medycznego, żeby móc umożliwić w razie potrzeby natychmiastową interwencję lekarską.
5. Powiadomienie o śmierci powinno odbywać się, przez co najmniej dwie osoby. Jedna udziela informacji, druga zaś obserwuje reakcję osoby powiadamianej. Powiadomienie powinno odbyć się na terenie przyjaznym osobie powiadamianej.
6. Zawiadomienie powinno być możliwie jak najprostsze. Powinno się wyrazić współczucie i zrozumienie.
7. Trzeba być przygotowanym na udzielenie wszystkich informacji, jakich będzie wymagała osoba powiadamiana. Osoby te często czują potrzebę dowiedzenia się szczegółów dotyczących śmierci bliskiego, okoliczności itp. (jak, w jaki sposób, kiedy, gdzie). Udzielane informacje powinny być proste i zwięzłe. Należy unikać drastycznych szczegółów i informacji niepotrzebnych, odnoszących się do drugorzędnych elementów sprawy.
8. Należy skupić się na udzieleniu pomocy i wsparcia rodzinie zmarłego.
9. Nie należy, po zawiadomieniu o śmierci, zostawić rodziny i bliskich zmarłego samych, bez opieki. Powinien zostać pracownik szkoły lub psycholog tak długo, aż minie pierwsza reakcja - szok lub pojawiają się osoby bliskie np. członkowie rodziny, znajomi, przyjaciele. Należy podać swoje dane kontaktowe (telefon, ewentualnie adres), aby udzielić informacji lub/ i wsparcia, w razie potrzeby. Aby rodzina ofiary nie czuła się osamotniona, należy podać adresy instytucji udzielających wsparcia.
10. Jeżeli rodzina zmarłego nie znajduje się w miejscu zamieszkania, należy powiadomić sąsiadów o potrzebie kontaktu z rodziną (powodem jest wydarzenie nadzwyczajne, interwencja z udziałem lekarza itp.), natomiast nie należy udzielać szczegółowych informacji sąsiadom, nie należy wspominać o śmierci, aby to nie oni zawiadomili rodzinę zmarłego.
11. W realiach szkolnych rodzina nie powinna dowiadywać się o śmierci ucznia z mediów lub od osób trzecich. Obowiązek informowania leży po stronie personelu szkoły, dyrekcji.
12. Absolutnie unikać należy powierzania zadania informowania o śmierci dzieciom lub nastolatkom.

XIX. Epizod psychotyczny ucznia.

1. Działania uprzedzające:

- a) Zrobienia listy symptomów psychotycznych
- b) Omówienie procedury na forum Rady Pedagogicznej,
- c) Sprawdzenie, jak skutecznie wezwać pogotowie ratunkowe w sytuacji zagrożenia zdrowia/ życia, także spowodowanego atakami psychozy,
- d) Opracowanie listy teleadresowej lokalnych organizacji, placówek zajmujących się udzieleniem pomocy osobom chorym psychicznie.

2. Działania interwencyjne:

- a) Nie pozostawiaj ucznia samego,
- b) Reaguj spokojnie, łagodnie,
- c) Bez rozgłosu przeprowadź ucznia w spokojne miejsce,
- d) Na ile to możliwe, nie rozpowszechniaj w szkole informacji o zdarzeniu,
- e) Zawiadom pogotowie ratunkowe (999,112),
- f) Nie skupiaj się na rozstrzygnięciu, czy to jest psychoza.

3. Działania naprawcze:

- a) Jeżeli uczeń wraca po leczeniu szpitalnym należy przygotować do tego klasę - np. przeprowadzić zajęcia edukacyjne na temat: „Czym jest choroba psychiczna" (jeżeli fakt choroby jest ogólnie znany)
- b) Jeżeli uczeń sobie tego nie życzy- nie informować klasy
- c) Wziąć pod uwagę skutki uboczne leczenia i choroby przy określeniu wymagań wobec ucznia,
- d) Konsultować postępowanie z lekarzem oddziałowym, na którym leczy się uczeń, który to lekarz jednak nie musi udzielać informacji ,
- e) Udzielić elementarnego wsparcia rodzicom, w tym wskazać możliwość skorzystania z form pomocy dostępnych w PPP, PZP, przyszpitalnych grupach wsparcia.

XX. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia.

- 1) Nauczyciel obserwujący takie zachowanie ma obowiązek przerwania go, używając perswazji słownej lub fizycznej.
- 2) Powiadamia wychowawców uczniów o zdarzeniu.
- 3) Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela - świadka zdarzenia (zidentyfikowanie ofiary, agresora, świadka, ocena zdarzenia, wyciągnięcie wniosków).
- 4) Sporządzenie notatki (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).
- 5) Poinformowanie rodziców o zaistniałej sytuacji.

6) Zgłoszenie sprawy do pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.

7) Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły uzgadnia sankcje w stosunku do sprawcy zdarzenia

w oparciu o statut szkoły.

8) Wychowawca przekazuje rodzicom w formie pisemnej lub ustnej informacji na temat zastosowanych wobec ucznia konsekwencji.

XXI. Procedura powiadamiania o zakłóceniu toku lekcji

Definicja - Poprzez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarnie zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

1. Jeżeli zachowanie pojedynczego ucznia lub kilku uczniów nie pozwala nauczycielowi na normalną realizację lekcji, wysyła on przewodniczącego samorządu klasowego z informacją do pedagoga szkolnego, a w przypadku, gdy go nie zastanie, do sekretariatu szkoły. Sekretariat zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania dyrekcji o zaistniałej sytuacji.

2. Nauczyciel uczący może również skorzystać w tej sytuacji pracownika niepedagogicznego obsługującego dane piętro. Pracownik ten zobowiązany jest do udzielenia nauczycielowi pomocy.

3. Pedagog szkolny zobowiązany jest do udania się do sali wskazanej przez nauczyciela i ustalenia przeszkadzających uczniów, a w razie konieczności do zabrania ich z sali lekcyjnej do odrębnego pomieszczenia np. do gabinetu pedagoga lub w uzasadnionych przypadkach do gabinetu dyrektora.

4. Pedagog szkolny przeprowadza z uczniami rozmowę i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia.

5. Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole- na wniosek pedagoga wychowawca powiadamia rodziców ucznia o jego zachowaniu.

6. Jeżeli uczeń w rażący sposób złamał zasady, pedagog powiadamia dyrektora szkoły wzywa rodziców do natychmiastowego przybycia do szkoły.

7. Jeżeli przyczyną zakłócenia toku lekcji były przypadki określone w innych procedurach postępować należy według tych procedur.

8. Nie należy zakłócać toku lekcji innym nauczycielom (np. wychowawcom, których uczniowie aktualnie popełnili wykroczenie).

XXII. Incydent bombowy

1. Symptomy wystąpienia zagrożenia.

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

Zainteresowania i uwagi wymagają:

- a) rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp.,
- b) osoby wyglądające na obcokrajowców.
- c) osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku.
- d) samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).

Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem. O swoich spostrzeżeniach poinformuj służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo obiektu, Straż miejską lub policję.

2. Uwagi:

- a) Zawczasu pomyśl, którędy można się ewakuować w pośpiechu z budynku. Zapamiętaj, gdzie znajdują się klatki schodowe i wyjścia ewakuacyjne
- b) Zwróć uwagę na ciężkie lub łatwo tłukące się przedmioty, które mogą być przesunięte, zrzucone lub zniszczone podczas wybuchu. Zapamiętaj elementy z najbliższego otoczenia
- c) Należy również pamiętać o tym, aby nie przyjmować od obcych osób żadnych pakunków oraz nie pozostawiać bagażu bez opieki
- d) Jeżeli jesteś osobą, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinieneś ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, dyrekcji szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca
- e) Zawiadamiając policję należy podać następujące informacje: rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot), treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego; numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.
- f) Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

3. Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

Do czasu przybycia policji akcją kieruje administrator obiektu, terenu lub osoba odpowiedzialna za jego bezpieczeństwo.

Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne

- a) Po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją
- b) Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów

c) Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia

d) Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji

e) Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo

f) Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon

g) Po ogłoszeniu ewakuacji w miejscu twojej pracy, należy je opuścić, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.)

h) Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji

4. Jak powinieneś zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”:

a) Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” zastosuj się do poleceń policji.

b) Ciekawość może być niebezpieczna - jak najszybciej oddal się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze informuj o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę.

c) Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji niezwłocznie udaj się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami administratora budynku lub wskazaniami upoważnionych osób.

d) W przypadku włączenia parkingu dla pojazdów w strefę zagrożenia, nie „ratuj” na siłę swojego samochodu- życie jest ważniejsze.

XXIII. Procedura postępowania po zaistnieniu wypadku uczniowskiego.

1. Jeżeli zdarzy się wypadek uczniowski każdy pracownik szkoły, który powziął wiadomość

o wypadku, niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy

a) Pracownik doprowadza poszkodowanego do gabinetu pielęgniarki szkolnej, zawiadamiając zaraz potem dyrektora (wicedyrektora)

b) jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą - prosi o nadzór nad swoją klasą kolegę uczącego w najbliższej sali

c) jeśli pielęgniarka szkolna jest nieobecna w szkole, przekazuje się poszkodowanego dyrektorowi (wicedyrektorowi), który już bierze odpowiedzialność za udzielenie pomocy

d) jeśli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń- miejsce wypadku należy pozostawić nienaruszone w celu dokonania oględzin lub szkicu

e) jeśli wypadek zdarzyłby się w godzinach wieczornych (figliki, studniówki, dyskoteki itp.) - gdy nie ma dyrektora (wicedyrektora szkoły) - nauczyciel decyduje sam o postępowaniu. W każdym trudniejszym przypadku wzywa pogotowie ratunkowe oraz telefonicznie dyrektora, następnie zawiadamia rodziców

f) Jeśli wypadek zdarzyłby się w czasie wycieczki (biwaku) - wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik imprezy i odpowiada za nie.

2. W każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie:

a) Rodziców,

b) Pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy,

c) Społecznego Inspektora Pracy,

d) Organ prowadzący szkołę,

e) Radę rodziców,

3. W przypadku wypadku śmiertelnego, ciężkiego i zbiorowego zawiadamia się niezwłocznie prokuratora

i kuratora oświaty.

4. W przypadku wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia zawiadamia się niezwłocznie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

5. Zawiadomień, o których mowa w ust. 2-4, dokonuje dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły.